

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 13C/190/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8710203403
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2015:8710203403.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, samosudcom JUDr. Petrom Kurucom, v právnej veci navrhovateľa Československá obchodná banka, a. s., Michalská 18, Bratislava, IČO: 36854140, zast. Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom, AK Bratislava, Michalská 9, proti odporcom 1/ K. H., R.. X.X.XXXX, D. Š. N. XX, C. T., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom S.. S. S., C. I. Ú.W. V. I. D. a 2/ S. O.V., R.. XX.X.XXXX, D. I., K. XXX/X, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK Svidník, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 7.407,31 eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporcovia v 1. a 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť navrhovateľovi sumu 5.133,11 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 15.7.2008 do zaplatenia a k rukám právneho zástupcu trovy konania v sume 168,72 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 670,02 eur, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedného z odporcov zaniká povinnosť plnenia druhému odporcovi.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 29.3.2010 žiadal, aby súd zaviazal odporcov v 1. a 2. rade k zaplateniu sumy 7.407,31 eur s príslušenstvom a k náhrade trov konania.

Súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 13C/190/2011-119 zo dňa 14.5.2013 tak, že odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi sumu 7.179,99 eur, úrok vo výške 11,5 % ročne zo sumy 6.185,37 eur za obdobie od 15.7.2008 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 7.179,97 eur za obdobie od 15.7.2008 do zaplatenia a k rukám právneho zástupcu advokátskej kancelárie Cipciar & partners, s. r. o., trovy konania v sume 444,- eur a trovy právneho zastúpenia v sume 875,73 eur, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť plniť druhého odporcu a v druhom výroku súd zamietol návrh v časti o zaplatenie úroku z omeškania v sume 227,32 eur a úroku z omeškania za obdobie od 15.7.2008 do zaplatenia v rozsahu nad 8,5 % ročne. V druhom výroku nadobudol rozsudok právoplatnosť dňom 10.7.2013.

Proti prvému výroku tohto rozsudku podal odporca v 1. rade odvolanie, na základe ktorého prejednal vec odvolací súd, ktorý v napadnutej časti rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že odporca uzavrel s právnym predchodcom Istrobankou, a. s., úverovú zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 200.000,-- Sk. Doposiaľ nie je uhradená istina 6.185,37 eur, úrok vo výške 918,92 eur, úrok z omeškania vo výške 227,32 eur a poplatky vo výške

75,68 eur. K vyjadreniam odporcu v 2. rade uviedol, že je toho názoru, že úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti a poukázal na skutočnosť, že v období do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v § 52 až 54 Obč. zákonníka na zmluvu o úvere nevzťahovali. Až odo dňa 1.1.2008 došlo k zmene ust. § 52, ods. 1, Obč. zákonníka tak, že „spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom“. Predmetnú úverovú zmluvu teda nie je možné považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Poukázal aj na prechodné ustanovenia v § 879j Obč. zákonníka. Ak teda bola úverová zmluva uzavretá pred 1.1.2008, nie je možné na takúto úverovú zmluvu aplikovať ust. § 52 až 54 Obč. zákonníka. Z tohto dôvodu nepovažuje nárok za premĺčaný ani čiastočne.

Odporca v 1. rade sa nezdržiava v mieste trvalého pobytu a jeho súčasný pobyt nebol zistený, preto súd ustanovil odporcovi v 1. rade v zmysle § 29, ods. 2, O.s.p., opatrovníka. Opatrovník sa k veci nevyjadril.

Odporca v 2. rade potvrdil, že prevzal ručiteľský záväzok za úver, ktorý si zobral odporca v 1. rade. Nevedel, že odporca v 1. rade tento úver nespláca a v súčasnosti sa s ním nevie spojiť ani telefonicky. Namietol tiež, že úverovú zmluvu považuje za bezúročnú a bez poplatkov, preto všetky platby, ktoré boli odporcovi uhradené, majú byť započítané na istinu. Poukázal tiež na judikatúru, z ktorej vyplýva, že veriteľovi riadne úroky z úveru po splatnosti prirodzenej alebo predčasnej ďalej nepatria a v tom prípade by mal nárok na úroky z omeškania iba od tohto dátumu. Súhlasí s tým, že v danom prípade ide o absolútny obchod, avšak pokiaľ všeobecná právna úprava kolидуje so špeciálnou, má prednosť špeciálna právna úprava spotrebiteľských zmlúv. Vzniesol námietku premĺčania vo vzťahu k splátkam, ktorých splatnosť nastala 3 roky pred podaním návrhu, t. j. pred dňom 29.3.2007.

Z výpovedí účastníkov a z pripojených listinných dôkazov, najmä výpisu z obchodného registra, úverovej zmluvy, ručiteľskej listiny, upomienok, súd zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca v 1. rade uzavrel dňa 21.12.2005 úverovú zmluvu s Istrobankou, a. s., Bratislava, na základe ktorej mu bol poskytnutý bezúčelový spotrebný úver vo výške 200.000,-- Sk. V zmluve bola dohodnutá úroková sadzba 11,5 % ročne. Odporca v 1. rade bol povinný splácať úver v mesačných splátkach po 3.240,-- Sk. Odporca v 1. rade čerpal poskytnutý úver dňa 21.12.2005. Na zabezpečenie záväzku z úverovej zmluvy bola uzavretá ručiteľská listina s odporcom v 2. rade, ktorý prebral ručenie za záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy č. XXXXX-XXXXXXXX/XXXX. Keďže odporca v 1. rade neplatil dohodnuté splátky, dňom 14.7.2008 navrhovateľ vyhlásil splatnosť úveru podľa článku XII, bodu 4, obchodných podmienok.

Podľa tvrdenia navrhovateľa ku dňu vyhlásenia splatnosti úveru ostala neuhradená istina 6.185,37 eur, úrok v sume 918,92 eur, úroky z omeškania v sume 227,32 eur a poplatky v sume 75,68 eur, čo spolu činí 7.407,31 eur.

Na základe rozhodnutia o zlúčení došlo k zániku Istrobanky, a. s., ktorej univerzálnym právnym nástupcom sa stala Československá obchodná banka, a. s., Bratislava.

Z predloženého prehľadu splácania úveru vyplýva, že odporca v 1. rade doposiaľ zaplatil sumu 41.848,50 Sk, pričom z tejto časti bola suma 13.678,90 Sk započítaná na úhradu istiny, suma 25.592,60 Sk na úroky z úveru, suma 177,-- Sk na úroky z riadne úroku a suma 2.400,-- Sk na poplatky.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej čiastky a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 303 Obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nespĺnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 2, písm. a/, písm. b/, Zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom do 30.6.2006), na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 4, ods. 1, cit. zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4, ods. 2, cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 54, ods. 1, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Na základe vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že odporca v 1. rade uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 200.000,-- Sk (6.638,78 eur) a odporca v 2. rade prevzal ručiteľský záväzok za poskytnutý úver. Vzhľadom na prednesy účastníkov konania podstatnou okolnosťou pri posúdení uplatnených nárokov navrhovateľa je vyriešenie otázky, či predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou.

Navrhovateľ poukázal na ustanovenie § 52 Obč. zákonníka účinného do 31.12.2007, v zmysle ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Ust. § 52, ods. 2, ods. 3, Obč. zákonníka, v znení účinnom od 1.8.2005 do 31.3.2006 (teda v čase uzavretia zmluvy) definovalo pojem dodávateľa tak, že ide o osobu, ktorá pri uzavretí a plnení zo zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a pojem spotrebiteľa tak, že ide o osobu, ktorá pri uzavretí a plnení zo zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Aj keď pojem spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy bol v ust. § 52, ods. 1, definovaný tak, ako to uvádzal navrhovateľ, nemožno opomenúť, že v

čase uzavretia úverovej zmluvy bol účinný aj zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V § 1, ods. 2, cit. zákona, je taxatívne vymedzené na ktoré zmluvy sa predmetný zákon nevzťahuje. Je zjavné, že úverová zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom v 1. rade nepatrí medzi zmluvné typy, na ktoré sa vzťahuje § 1, ods. 2, cit. zákona, teda podľa názoru súdu ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V zmysle § 2, písm. b/, cit. zákona, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Z uvedeného vyplýva, že účastníkom zmluvy o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľ, teda aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere je potrebné považovať za zmluvu spotrebiteľskú, pri posudzovaní ktorej musia byť aplikované ust. § 52 až 54 Obč. zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv. Keďže právny predchodca navrhovateľa pri poskytnutí úveru konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, nepochybne spĺňal podmienku dodávateľa v zmysle § 52, ods. 2, Obč. zákonníka, naopak, u odporcu v 1. rade nebolo preukázané, že by konal v rámci podnikateľskej činnosti a teda možno ho považovať za spotrebiteľa v zmysle § 52, ods. 3, Obč. zákonníka. Z uvedených dôvodov súd má za to, že predmetná úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Obč. zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Vzhľadom k tomu, že úver poskytnutý na základe predmetnej úverovej zmluvy je spotrebiteľským úverom, súd skúmal, či úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 4, ods. 2, Zák. č. 258/2001 Z. z. Podľa § 4, ods. 2, písm. a/, cit. zákona, okrem iných náležitostí zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie úšľach výnosov. Z obsahu predloženej zmluvy vyplýva, že v článku II je dohodnutá výška úveru, obdobie splatnosti, úroková sadzba, maximálna mesačná splátka a poplatok z hodnoty úveru. V článku V, bode 1, je potom uvedené, že dlžník sa zaväzuje splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca, pričom prvá splátka prebehne 15.2.2006. Konečná výška anuitnej splátky a splátkový plán splácania tohto úveru budú stanovené Istrobankou po dočerpaní tohto úveru. Podľa názoru súdu tieto dojednania neobsahujú všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 4, ods. 2, cit. zákona, pretože zmluva neobsahuje celkový počet a termíny jednotlivých splátok a tiež zo zmluvy nie je zjavné aká časť splátky je použitá na úhradu istiny, úrokov, prípadne poplatkov. Výška poplatkov dokonca v zmluve nie je uvedená vôbec napriek tomu, že časť úhrad zo strany odporcu bola započítaná aj na úhradu poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých splátok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň, aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať nároky, na ktoré nemá právo. Súd poukazuje v tomto smere aj na rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/192/2013. Keďže predmetná zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky, podľa názoru súdu nebola splnená povinnosť vyplývajúca z ust. § 4, ods. 2, písm. a/, cit. zákona a teda v zmysle § 4, ods. 5, veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky. Z tohto dôvodu súd dospel k záveru, že v danom prípade navrhovateľ má nárok iba na vrátenie istiny.

Za čiastočne dôvodnú súd považuje aj vznesenú námietku premlčania. Ako už bolo vyššie uvedené, predmetnú úverovú zmluvu súd považuje za zmluvu spotrebiteľskú a teda v prípade kolízie všeobecnej právnej úpravy zmluvy o úvere a právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 54 Obč. zákonníka sa musí použiť výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z tohto dôvodu aj premlčanie nároku je potrebné posudzovať v zmysle ust. § 101 Obč. zákonníka, teda nárok sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Návrh na začatie konania bol podaný dňa 29.3.2010, teda premlčanie by prichádzalo do úvahy ohľadom platieb, ktoré boli splatné pred dňom 29.3.2007. Pri výške splátky 3.240,-- Sk mal odporca od 29.3.2007 uhradiť 14 splátok, t. j. spolu sumu 45.360,-- Sk.

Súd mal preukázané, že odporca v 1. rade doposiaľ uhradil navrhovateľovi, resp. jeho právnomu predchodcovi sumu 41.848,50 Sk, ktorá mala byť v celom rozsahu, s poukazom na vyššie uvedené, zaúčtovaná na úhrady istiny. Ku dňu 29.3.2007 by okrem zaplatenej časti teda mala byť ešte zaplatená suma 3.511,50 Sk (116,04 eur), ktorá je podľa názoru súdu premlčaná a teda v tejto časti nárok nemohol byť priznaný. Po zohľadnení sumy 41.848,50 Sk, ktorá bola uhradená a sumy 3.511,50 Sk, ktorá je premlčaná, odporcovi v 1. rade zostáva ešte povinnosť uhradiť sumu 154.640,-- Sk (5.133,11 eur). Z tohto dôvodu súd vyhovel návrhu v uvedenej

časti a k úhrade zaviazal tak odporcu v 1. rade, ktorý je dlžníkom ako aj odporcu v 2. rade, ktorého povinnosť vyplýva z platného ručiteľského záväzku. S poukazom na čiastočné premlčanie nároku ako aj nedôvodnosť nároku z titulu uplatnených úrokov a poplatkov súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Podľa § 517, ods. 2, Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Keďže odporcovia sa dostali do omeškania s plnením peňažného dlhu, súd v zmysle cit. zák. ustanovenia priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania. Výška úroku z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 Nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013).

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142, ods. 2, O.s.p. tak, že priznal náhradu trov konania navrhovateľovi, pričom zohľadnil pomer úspechu a neúspechu navrhovateľa vo veci. Navrhovateľ si v konaní uplatnil trovy konania z titulu zaplateného súdneho poplatku v sume 444,-- eur a trovy právneho zastúpenia v sume 1.758,32 eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny za 6 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo strany pôvodného zástupcu AK Cipciar & Partners, podanie návrhu na začatie konania, písomné podanie vo veci samej z 9.6.2011, prevzatie a príprava zastúpenia po zvolení nového právneho zástupcu Mgr. Miroslava Vilíma, písomné vyjadrenie k odvolaniu z 20.9.2013 a písomné vyjadrenie vo veci samej z 11.11.2014) určenej podľa § 10, ods. 1, Vyhl. č. 655/2004 Z.z. v sume 237,34 eur za 1 úkon, t. j. spolu v sume 1.424,04 eur. K týmto úkonom patrí aj režijný paušál 2 x 7,21 eur, 1 x 7,41 eur, 1 x 7,63 eur, 1 x 7,81 eur a 1 x 8,04 eur, spolu v sume 45,31 eur. Právny zástupca preukázal, že je platiteľom DPH, preto v zmysle § 18, ods. 3, cit. vyhlášky, k uplatnenej odmene a režijnému paušálu je potrebné priznať aj DPH.

Navrhovateľ si v konaní uplatňoval zaplatenie sumy 7.407,31 a bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 5.133,11 eur, teda bol úspešný v rozsahu 69 % a neúspešný v rozsahu 31 %. Pomer úspechu a neúspechu navrhovateľa v konaní predstavuje 38 %. Z tohto dôvodu súd priznal navrhovateľovi z uplatneného súdneho poplatku sumu 168,72 eur a z titulu trov právneho zastúpenia sumu 670,02 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42, ods. 3, O.s.p. (t. j. musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221, ods. 1, O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Ex. poriadok).